ಕರ್ನಾಟಕ ವಿಧಾನ ಪರಿಷತ್ತು

1. ಚುಕ್ಕೆ ಗುರುತಿಲ್ಲದ ಪ್ರಶ್ನೆ ಸಂಖ್ಯೆ : 1114
2. ಸದಸ್ಯರ ಹೆಸರು : ಶ್ರೀ ಸಿ.ಎನ್.ಮಂಜೇಗೌಡ (ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಕ್ಷೇತ್ರ)
3. ಉತ್ತರಿಸಬೇಕಾದ ದಿನಾಂಕ : 12-03-2026
4. ಉತ್ತರಿಸುವವರು : ಉಪ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು

ಕ್ರ ಸಂ	ಪ್ರಶ್ನೆ	ಉತ್ತರ
ಅ)	ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಕಳೆದ ಮೂರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಮೆಟ್ರೋ ಪ್ರಯಾಣಿಕರ ಸಂಖ್ಯೆ ಗಣನೀಯವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದ್ದರೂ, ಮೆಟ್ರೋ ದರ ಪರಿಷ್ಕರಣೆ ಮಾಡಲು ಸರ್ಕಾರ ಉದ್ದೇಶಿಸಿದೆಯೇ: ಹಾಗಿದ್ದಲ್ಲಿ, ದರ ಏರಿಕೆಗೆ ಇರುವ ಮಾನದಂಡಗಳೇನು ಮತ್ತು ಇದರಿಂದ ಸಾಮಾನ್ಯ ಪ್ರಯಾಣಿಕರ ಮೇಲೆ ಉಂಟಾಗುವ ಆರ್ಥಿಕ ಹೊರೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದ ನಿಲುವೇನು;	ಮೆಟ್ರೋ ರೈಲು (ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆ ಮತ್ತು ನಿರ್ವಹಣೆ) ಕಾಯ್ದೆ-2002 ರನ್ವಯ ಪ್ರಯಾಣ ದರ ನಿಗದಿ ಸಮಿತಿಯನ್ನು ರಚಿಸಲಾಗಿದೆ. ಸದರಿ ಸಮಿತಿಯ ಶಿಫಾರಸ್ಸಿನನ್ವಯ ದರ ಪರಿಷ್ಕರಣೆಯನ್ನು ದಿನಾಂಕ:09.02.2025 ರಿಂದ ಜಾರಿಗೆ ತರಲಾಗಿದೆ. ಪ್ರಯಾಣ ದರ ನಿಗದಿ ಸಮಿತಿ (FFC)ಯು 3 ಪ್ರಮುಖ ಅಂಶಗಳಾದ, ಸಿಬ್ಬಂದಿ ವೆಚ್ಚ, ಇಂಧನ ವೆಚ್ಚ, ನಿರ್ವಹಣೆ ಮತ್ತು ಆಡಳಿತ ವೆಚ್ಚಗಳನ್ನು ಆಧಾರವಾಗಿಸಿಕೊಂಡು ದರ ಪರಿಷ್ಕರಣೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ದರ ನಿಗದಿ ಸಮಿತಿಯು ಶಿಫಾರಸ್ಸು ಮಾಡಿದ ದರಗಳನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದ ದಿನಾಂಕದಿಂದ ಒಂದು ವರ್ಷ ಪೂರ್ಣಗೊಂಡ ನಂತರ, ಗರಿಷ್ಠ ವಾರ್ಷಿಕ 5% ಮಿತಿಯೊಳಗಾಗಿ ಪರಿಷ್ಕರಣೆ ಮಾಡಲು ಶಿಫಾರಸ್ಸು ಮಾಡಿರುತ್ತದೆ. ಪ್ರಯಾಣ ದರ ನಿಗದಿ ಸಮಿತಿ (FFC)ಯ ಶಿಫಾರಸ್ಸುಗಳು ಮೆಟ್ರೋ ರೈಲು ಕಂಪನಿಗೆ ಬಾಧ್ಯಕರ (Binding)ವಾಗಿರುತ್ತವೆ.
ಆ)	ಕಳೆದ 3 ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು ಮೆಟ್ರೋ ಯೋಜನೆಗೆ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿದ ಮೊತ್ತ ಎಷ್ಟು; (ವರ್ಷವಾರು ಮಾಹಿತಿ ನೀಡುವುದು);	ಕಳೆದ 3 ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಬೆಂಗಳೂರು ಮೆಟ್ರೋ ರೈಲು ಯೋಜನೆಗೆ ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರವು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿದ ಅನುದಾನವು ಕೆಳಕಂಡಂತಿದೆ:

(ರೂ. ಕೋಟಿಗಳಲ್ಲಿ)

ವಿವರಗಳು	2022-23	2023-24	2024-25	2025-26 till 26.02.2026
ಸಾಮ್ಯಷೇರು	506.22	842.16	131.67	590.00
ಅಧೀನ ಸಾಲ	10.00	232.00	106.91	210.71
ಪಾಸ್ ಥ್ರೂ ಅಸಿಸ್ಟೆನ್ಸ್	3,525.39	2,543.00	4,576.00	892.53
ಒಟ್ಟು	**4,041.61**	**3,617.16**	**4,814.58**	**1,693.24**

ಇ)	ಮೆಟ್ರೋ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯ ವೆಚ್ಚವನ್ನು (Operational Cost) ಸರಿದೂಗಿಸಲು ಮತ್ತು ಸಾಲ ಮರುಪಾವತಿ ಮಾಡಲು ಸರ್ಕಾರವು ಕೇವಲ ದರ ಏರಿಕೆಯನ್ನೇ ಅವಲಂಬಿಸಿದೆಯೇ ಅಥವಾ ಇತರೆ ಆದಾಯದ ಮೂಲಗಳನ್ನು (Non-Fare Revenue) ಕಂಡುಕೊಳ್ಳುವಲ್ಲಿ ಕೈಗೊಂಡಿರುವ ಕ್ರಮಗಳೇನು;	ಮೆಟ್ರೋ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯ ವೆಚ್ಚವನ್ನು (Operational Cost) ಸರಿದೂಗಿಸಲು ಮತ್ತು ಸಾಲ ಮರುಪಾವತಿ ಮಾಡಲು ಸರ್ಕಾರವು ಕೇವಲ ದರ ಏರಿಕೆಯನ್ನೇ ಅವಲಂಬಿಸಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಬದಲಾಗಿ, ಪ್ರಯಾಣೇತರ ಆದಾಯ (Non-Farebox Revenue)ಗಳನ್ನು ಅಂದರೆ, ಮೆಟ್ರೋ ನಿಲ್ದಾಣಗಳ ಖಾಲಿ ಜಾಗಗಳನ್ನು ಬಾಡಿಗೆಗೆ ನೀಡುವುದು, ಪಾರ್ಕಿಂಗ್ ಒಪ್ಪಂದಗಳು, Train Wrapping Advertisement, ಮೆಟ್ರೋ ನಿಲ್ದಾಣದ ಒಳಗೆ ಹಾಗೂ ಹೊರಗೆ ಜಾಹೀರಾತುಗಳು, ಆಪ್ಟಿಕಲ್ ಫೈಬರ್ ಲೀಸಿಗೆ ನೀಡುವುದು, 30 ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ನಿಲ್ದಾಣಗಳ ಅರ್ಧ-ನಾಮಕರಣ (ಸೆಮಿ-ನೇಮಿಂಗ್), ಆಸ್ತಿ ಸಂಯುಕ್ತ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದಾಗಿ, 2024-25ನೇ ಹಣಕಾಸು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ, ಪ್ರಯಾಣೇತರ ಆದಾಯವಾಗಿ (Non-Farebox Revenue) ರೂ.54.97 ಕೋಟಿ (ಪ್ರಯಾಣ ದರ ಆದಾಯದ 7.29%) ಬಂದಿರುತ್ತದೆ.
ಈ)	ಬೆಂಗಳೂರು ಮೆಟ್ರೋ ರೈಲು ನಿಗಮವು (BMRCL) ಪ್ರಸ್ತುತ ಎದುರಿಸುತ್ತಿರುವ ಒಟ್ಟು ಸಾಲದ ಮೊತ್ತ ಎಷ್ಟು; ಈ ಸಾಲದ ಮೇಲಿನ ಬಡ್ಡಿಯನ್ನು ಪಾವತಿಸಲು ಸರ್ಕಾರವು ವಾರ್ಷಿಕವಾಗಿ ನೀಡುತ್ತಿರುವ ಆರ್ಥಿಕ ನೆರವು ಎಷ್ಟು?	ಪ್ರಸ್ತುತ, ಬೆಂಗಳೂರು ಮೆಟ್ರೋ ರೈಲು ನಿಗಮದ ಬಾಕಿಯಿರುವ ಸಾಲದ ಮೊತ್ತ ರೂ.17,679.29 ಕೋಟಿಗಳಾಗಿರುತ್ತದೆ. ನಿರ್ಮಾಣ ಅವಧಿಯ ಬಡ್ಡಿ (Interest During Construction) ಯನ್ನು ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರವು ಬಡ್ಡಿ ರಹಿತ ಅಧೀನ ಸಾಲದ (Interest Free Subordinate Debt) ರೂಪದಲ್ಲಿ ನೀಡುತ್ತದೆ. ಇದುವರೆಗೆ, ರೂ.353.10 ಕೋಟಿಗಳ ಮೊತ್ತವನ್ನು ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯಲ್ಲಿರುವ ಆಸ್ತಿಗಳ ಮೇಲಿನ ಬಡ್ಡಿಯನ್ನು (ಲಾಭ-ನಷ್ಟ ಖಾತೆಗೆ ದಾಖಲಿಸಲಾದ) ಒಳಗೊಂಡಂತೆ ನಗದು ನಷ್ಟಗಳನ್ನು ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರ ಮರುಪಾವತಿಸುತ್ತದೆ. ಇದುವರೆಗೆ ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ರೂ.1,064.32 ಕೋಟಿಗಳನ್ನು ಮರುಪಾವತಿಸಲಾಗಿದೆ. ಮುಂದುವರೆದು, ಹೆಚ್ಚುವರಿಯಾಗಿ, ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದ ಮೂಲಕ ಬಾಹ್ಯ ಹಣಕಾಸು ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಂದ ಪಡೆದ ಹಿರಿಯ ಸಾಲದ (Senior Debt) ಮೂಲ ಧನ ತೀರಿಕೆಗೆ ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರವು ಹಣಕಾಸು ಸಹಾಯವನ್ನೂ ಒದಗಿಸುತ್ತದೆ. ಇದುವರೆಗೆ ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರ (GoK)ವು ಬಿಎಮ್‌ಆರ್‌ಸಿಎಲ್‌ಗೆ ರೂ.4,002.23 ಕೋಟಿ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿದೆ.

ಕಡತ ಸಂಖ್ಯೆ: ನಅಇ 36 ಪಿ.ಆರ್.ಜೆ 2026

(ಡಿ. ಕೆ. ಶಿವಕುಮಾರ್)
ಉಪ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿ